

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΙΒΑΝ ΒΑΝΤΟΡ

[Πολωνικός Διηγημα]

Πικρή ομίχλη είχε πέσει ξανά στο χωριό. Σε απόσταση δύο βημάτων δεν μπορούσε κανείς να διακρίνει τίποτα. Ψυχή δεν φανόταν στο δρόμο, γιατί με τέτοιον καιρόν είχε καλύτερα να μείνει κανείς στο σπίτι του, μέσα στη ζέστη. Την ώρα εκείνη η Τζόζι μάλωνε πάλι την ψροκιά της. 'Ο άνδρας της άκουσε τις φωνές της και βγήκε από τον άχυρόνα του, όπως έβλεπε τα δαμάτια του ζόχτου.

—Τζόζι! φώναξε. Πάλι τα ίδια άρχισες; 'Ελα εδώ! ...

Ήταν ένας γρασιμένος άνθρωπος. Τα μαλλιά του είχαν άρχισει ν' άσπρίζουν και το πρόσωπό του ήταν κατάχλωμο, σαν να έπεφτε από κάποια βραδιά αφοροστία.

Στο άκουσμα της φωνής του, η Τζόζι βγήκε από την κοζίνα. Ήταν μια νέα γυναίκα, καλοδωμένη κι όμορφη. Τα μαύρα μαλλιά της έπεφταν σε δύο κοτσίδες ξανά στις πλάτες της, τα μάτια της άστριμψαν πίσω από τις μακριές βλεφαρίδες της.

—Τζόζι! της είπε ο άνδρας της. Τι έχεις πάλι με το κορίτσι; —Εγώ δεν έχω τίποτα... Έξωθεν έκανε την άσχη! —Δες φρέμιατα. Το κορίτσι είναι ήσυχο, δεν σ'ε πειράζει. Εσύ... —Βέβαια! Έκανε η Τζόζι. Το κορίτσι είναι ήσυχο, εγώ φταίω... Σαν να είναι η πρώτη φορά που τ' άκουω αυτό. 'Όλο εγώ φταίω... Μά, ά, ζωεις να σου πω. Η ζωή σου δεν είναι καμιά άχροντοποσία έπιτέλους, γιά να την μεταχειρόμαστε με τόνους και με χτυπιές ή μάνα μου, και διαος δεν πέθανα! ...

—Τζόζι, επανέλαβεν ο χωριάτης, δεν είναι κοιδέντες αυτές. Ή Βόρσιζα δεν σου δίνει άφορη, δεν σ'ε πειράζει. Ε, π' τέλους, κι' αν σ'ε μάλωνε ή μάνα σου, ήταν μάνα δική σου. Μά ή Βόρσιζα είναι όμορφη! ...

Η Τζόζι σήκωσε ψηλά το κεφάλι της, σαν περήφανο άλογο, που κάποιος το χτύπησε. Το αίμα μαζεύτηκε στο πρόσωπό της κι' έγινε κατακόκκινη. Τα μάτια της άστριμψαν. Ήταν έτοιμη να βάλει τις φωνές. Μά έβαρνα έκανε μαλακή τη φωνή της και είπε κλαμμένα:

—Γιατί τό λές πάλι αυτό; Τι πάει να πη πως είναι όμορφη ή Βόρσιζα; Μπος δεν την φροντίζω εγώ σαν μάνα της; Δεν την ντύνω, δεν την περιποιούμαι; Τι έχωον παραπάνω απ' αυτήν τα κορίτσια του πόδιου; Και άφου είπε τα λόγια αυτά, η Τζόζι τραβήχτηκε στην άσχη, σκέπασε με την ποδιά της το πρόσωπό τ' άρχισε να κλαίει. Τα δάκρυα ήσαν πάντοτε ο καλύτερος τρόπος να μαλακώον την άσχη της. Μά, αυτήν τη φορά, έκαινε την κνίτσα να κλαίει θυμωμένος, με άγριωμένο το κατάχλωμο πρόσωπό του.

—Μην κλαις! ... της είπε στο τέλος με τραχιά φωνή. 'Ο Θεός θέλεις να με τιμωρήσει και σ'ε φόρτωσε στη ράχη μου! ...

Έπειτα βγήκε από το δωμάτιο και πήγε στην κοζίνα. Η Βόρσιζα στεκόταν εκεί, εμπρός στη φωτιά, κι' ανακάτενε μέσα σ' ένα καζάνι το γάλα που έβραζε. Ήταν ένα άδύνατο και χλωμό κορίτσι. Κι' αυτή έ κλαψε έπίσης και τα δάκρυά της κυλούσαν άπάνω στο πρόσωπό της κι' έπεφταν στη φούστα της.

—Μην κλαις! της είπε ο πατέρας της με συμπόνια. 'Ο Θεός θέλησε να με τιμωρήσει και που φόρτωσε αυτή τη γυναίκα! ...

Έπειτα έξανθίηκε από την κοζίνα, έσπριξε στις πλάτες του τη βαρειά κάπτα του, άνοιξε την πόρτα και χάρηκε μέσα στην ομίχλη! ...

Μπρονια και ψροκιά έμειναν μόνες στο σπίτι. Η Τζόζι έμεινε στο δωμάτιο και άρχισε να κλάθει, ενώ ή Βόρσιζα ανακάτενε στην κοζίνα το γάλα που έβραζε. Πέρασε έτσι κάμποση ώρα...

Έσφαγα ή έξοπορτα άνοιξε και ένα ψηλό, όμορφο παλληκάρι, υπήνε στο σπίτι. Τράβηξε όλόσια στην κοζίνα, στον ήταν ή Βόρσιζα. —Συ είσαι, Γιόζι; του είπε ή κοπέλλα, μόλις τον είδε. Πάλι καλά που δεν χάρηκες μέσα σ' αυτή την καταχνιά! ...

—Μπορώ να βρω και με κλειστά μάτια το δρόμο, της άπάντησε έκεινος. Ξέρω να σ'ε βοήσω όποιον και νάσαι, όπως το σκυλί τον άφέντη του! ...

Στάθηκε στο κατώφλι, ψηλός σαν δένδρο, με την κονη γούνα του στις πλάτες, με τις βαριές μπότες του, με την άσημνια καδένα στο στήθος. Τα χέρια του ήσαν χοντρά και ροζιασμένα, τα μαλλιά του ά-

δρά και κατάξανθα. Στάθηκε και με τα μεγάλα γαλιανά μάτια του κνίτσαζε την Βόρσιζα. Το κορίτσι κοκκίνισε κάτω από το βλέμμα αυτό, που έφτανε ως τα κατώβαθρα της καρδιάς της.

—Η Τζόζι είνε πλάι στο δωμάτιο... φθόρισε.

'Ο Γιόζι έκανε πως δεν άκουσε. Η Βόρσιζα τότε πήγε να τραβήξει το καζάνι με το γάλα απ' τη φωτιά.

—Θέλεις να σ'ε βοηθήσω; της είπε έκαινος.

Μά ή Βόρσιζα κατάβασε γρήγορα το καζάνι και επανέλαβε: —Η Τζόζι είνε πλάι στο δωμάτιο! ...

—Κι' αν έπνε... είπε ο Γιόζι. Τι με μέλλει έμένα; ...

Η Βόρσιζα έκανε ένα βήμα προς το μέρος του.

—Γιατί λές φρέμιατα, Γιόζι; του είπε.

—Άνω φρέμιατα; Έκανε έκαινος. Γιατί να πω φρέμιατα, Βόρσιζα; ...

—Ξέρω κι' εγώ... φθόρισε ή κοπέλλα, και διάγραψα της ήσαν στα μάτια. Ομορφός πως με κοροιδεύεις, να! ...

—Σε κοροιδεύω; Μά γιατί να σ'ε κοροιδέω; Έγώ! ...

Δεν μπόρεσε να έξασολοιθή, γιατί την ίδια στιγμή ή πόρτα της κοζίνας άνοιξε και πρόβαλε η Τζόζι. Είχε φρούσει μια κατακόκκινη μπλούζα και στο λαμό της είχε περάσει τα κοράλλια, που φορούσε πάντα τις Κυριακές και τις γιορτές, όταν πήγαινε στην εκκλησία.

—Δεν τελείωσεσ ακόμα, Βόρσιζα; σφύησε.

Η Βόρσιζα δεν άπάντησε. Η μητροιά της ήξερε πολύ καλά πως ή δουλειές στην κοζίνα δεν τελειώνουν ποτέ.

—Βλέπεις, έκανε ή Τζόζι, γυρίζοντας προς τον Γιόζι, ούτε τελειώνει ποτέ ή δουλειά έδομεθα. Κνίτσαζε την, πως είνε γεμάτη στις κοιλτοφούρες και ή φούστα της κνίτσαει έπάνω της. Δεκαπέντε χρόνον κορίτσι! ...

—Τι θέλεις να κάνω; σφύησε ή Βόρσιζα φθόριστα, και έγινε κατακόκκινη.

—Εγώ στην ηλικία σου δουλεύα από το πρωί ως τα μεσάνυχτα, και όμως πάντα, όταν έχονταν κανείς, με έφιρσε ντυμένη, περιποιημένη! ...

—Δεν μπορώ να κάνω όλοι το ίδιο, είπε ο Γιόζι. Τον έβαν έτσι τον έκανε ο Θεός, τον άλλον άλλωδως! ...

—Εδώσεσ στα γουρουνία να φάνε; Ξαναφώησε ή Τζόζι την Βόρσιζα.

—Ναι.

—Πότε; Χτές; 'Αν έβνε σε σένα, σίγουρα θα τα βρίζαμε φούμα από την πένα. Πήγαινε να τους δώσης να φάνε!

Η Βόρσιζα σκέφτηκε: «Δεν πάνω όλοι κατά διαβολό! ...». Μά κνίτσαζε τη μητροιά της, που στεκόταν εκεί, εμπρός στον Γιόζι, με την κόκκινη μπλούζα της, με τα κοράλλια γύρω από τον άσπρο λαμό της, και μια σέφυ περάσε από το μυαλό της: «Τι θέλει αυτή ή στριγγίλα και να διαχωί έξω; Θέλει να μείνει μόνη μαζί του!»

Η Τζόζι στεκόταν στο κατώφλι, με τα χέρια στη μέση. Κάτι ήθελε να πη άκοιμη, μά δεν έβρισε τα λόγια που ήθελε. Είχε πεισμοσία, αισθανόταν πως κάτι προετοιμάζονταν εναντίον της. Τι ήθελε και στεκόταν έτσι, σαν κανένας κωτός, αυτός ο Γιόζι εκεί; 'Άλλωτε, γινόταν κατακόκκινος μόλις το βλέμμα της έπεφτε έπάνω του, μόλις το χέρι της άγγιζε το δικό του. Τώρα, γιατί είχε τα μάτια του έπιμονα κερνωμένα στην Βόρσιζα; Κι' αυτό το βοιωκόρο τι ήθελε και στεκόταν εκεί, άναμώσ της και του Γιόζι; Γιατί δεν πήγαινε έξω, στα γουρουνία, στο διάβολο; Δεν καταλάβαινε πως ο Γιόζι είχε πάει γι' αυτήν, πως ήθελε να μείνει μόνη μαζί του;

Η καρδιά της Τζόζι άρχισε να χτυπά δυνατά, το βλέμμα της έγινε άνηγοχο. Κνίτσαζε άλλη μια φορά τον Γιόζι, με τη λεβέντινη κορμοστασία του, και χωρίς να θέλει, θυμήθηκε το κατάχλωμο πρόσωπο του άνδρός της, το κωμικοιρασμένο κορμί του, τα άσπρισμένα μαλλιά του... «'Αν έξασοιπνίζόταν απ' έδώ αυτό το βοιωκόρο! ...», σκέφτηκε πάλι.

—Βόρσιζα, είπε, και προσπάθησε να κάνει όσο μπορούσε πιο τρυφερή τη φωνή της, πήγαινε, παιδί μου, να ίδεις αν έχον τροφή τα γουρουνία. Κι' αν δεν έχον, δός τους μερικά βελανίδια! ...

Η Βόρσιζα κνίτσαζε μια τη μητροιά της και μια τον Γιόζι, που στεκόταν εκεί ήσυχος. Ψυχρό ήταν το πρόσωπό της, ψυχρό και το βλέμμα της.

—Πάω... είπε έκπειτα.

Μά όταν άνοιξε την πόρτα και βγήκε μέσα στην πυκνή ομίχλη, ο Γιόζι έσπριξε μια ματιά στην Τζόζι, που του χαμογέλωσε, και φώναξε στο κορίτσι:

—Περσίβενε, Βόρσιζα! ... Θα χαηής μονάχη σου μέσα στην καταχνιά!

Και βγήκε έξω βιαστικός, άνοιγοντας τα βήματά του γιά να την προεπίση. Η Τζόζι τον είδε να γάνεται μαζί με τη Βόρσιζα μέσα στην πυκνή ομίχλη.

Και τότε γίνηκε κατάχλωμο, σαν να μπήκε ή ομίχλη μέσα στο σπίτι και να την τριγύρισε κι' αυτήν. Γύρισε στο δωμάτιό της. Και τότε, με μια άποστημ κίνηση, άρπασε τα κοράλλια απ' το λαμό της, τα έκοψε και τα πέταξε στη γωνιά! ...

